

Gäller för: VO8 Medicin 2

Giltig från: 2025-12-29

Innehållsansvar: David Svanström, (davsv3), Undersköterska

Giltig till: 2027-12-15

Granskad av: Michael Köster-Zerajic, (micko), Enhetschef

Godkänd av: Christoffer Larsson, (chrla26), Verksamhetschef

Mikrobiologisk provtagning av kanalförsedda flexibla endoskop och diskdesinfektorer för värmekänsliga endoskop, Endoskopimottagningen Skaraborgs sjukhus

Revideringar i denna version

2023-12-13 – uppdateringar och revideringar i samtliga bilagor.

Syfte

Syftet med denna rutin är att förhindra smittspridning via kanalförsedda endoskop samt uppkomst av vårdrelaterade infektioner.

Bakgrund och mål

Flexibla endoskop är komplexa instrument som kan bli kraftigt kontaminerade av mikroorganismer i samband med undersökningar. Det krävs därför noggrann rengöring och desinfektion mellan varje patient. Trånga lumen och multipla kanaler försvårar rengöringsprocessen. Bakterier kan fästa på endoskopets ytor och bilda biofilm. Bakterierna blir då utomordentligt bra skyddade mot torka, olika desinfektionsmedel samt antibiotika.

Incidensen av endoskopirelaterade utbrott är svårvärderad. Studier har beskrivit utbrott av endoskopirelaterade infektioner varav merparten kunnat förhindras genom förbättrade desinfektionsprocesser som systematisk övervakades. Det är därför av största vikt att kontinuerligt kontrollera endoskop och diskdesinfektorer för att förhindra vårdrelaterad smitta.

Provtagning av flexibla endoskop

Provtagning av samtliga kanalförsedda endoskop rekommenderas var tredje månad. Instrumentet kan användas i väntan på provsvar.

Provtagning av slutsköljvatten

Provtagning av slutsköljvatten rekommenderas var tredje månad.

Uppgifter avseende programinställning för slutsköljvattenprov, var provet tas samt annat att ta hänsyn till inför odling inhämtas hos leverantören till respektive diskdesinfektor. En gång/år provtas diskdesinfektorers slutsköljvatten avseende växt av legionella, oavsett vilka endoskop som körs. Det ingår som ett komplement till generell vattenkontroll.

Aseptik

Basala hygienrutiner och klädregler ska tillämpas av all personal enligt SOSFS 2015:10. Handhygien, aseptisk teknik och korrekt handhavande är av största vikt för att minimera risken för kontamination vid provtagningen.

Provtagningsanvisningar

För utförligare beskrivning se: [Mikrobiologisk provtagning av kanalförsedda flexibla endoskop](#) resp. [Mikrobiologisk provtagning av slutsköljvatten i diskdesinfektorer](#)

Remiss för provtagning

[Remiss Bakteriologi](#)

Precisera tydligt vilka prover som önskas samt vad som provtagits, endoskop eller slutsköljvatten från diskdesinfektor. Notera diskdesinfektorns inventarienummer och numret på kammaren som provtagits, ex 12345–2. Ange höger eller vänster kammare, framifrån sett.

Provtransport

Använd transportbox. Provet ska nå laboratoriet senast klockan 16.00 provtagningsdagen.

Labb

Vid eventuella frågor om provtagningen kontakta Mikrobiologen Miljölabb i Göteborg, telefon: 031-342 41 91 alt. 031-342 49 45.

Mejla dem ett par dagar innan provtagningen:

su.kmik.miljoanalys@vgregion.se och meddela att provtagning ska ske om ett par dagar.

Tolkning av provsvar

[Mikrobiologisk provtagning av kanalförsedda flexibla endoskop](#) resp. [Mikrobiologisk provtagning av slutsköljvatten i diskdesinfektorer](#)

Käll- och litteraturförteckning

[Mikrobiologisk provtagning av kanalförsedda flexibla endoskop och diskdesinfektorer för värmekänsliga endoskop](#), *Vårdhygieniska rekommendationer*. Svensk Förening för Vårdhygien (SFVH).

Arbetsgrupp

Ann-Charlotte Palmqvist, Enhetschef, Mag- och tarmmottagningen SkaS.

Linda Berghäll Friman, Sjuksköterska, Mag- och tarmmottagningen SkaS.

David Svanström, Undersköterska, Mag- och tarmmottagningen SkaS.

Elsa Carlsson, Undersköterska, Mag- och tarmmottagningen SkaS.

Kristina Ödegård, Undersköterska, Mag- och tarmmottagningen SkaS.

Susanne Johansson, Medicinteknisk ingenjör, MTA SkaS Skövde.

Therese Mård, Hygiensjuksköterska, Vårdhygien SkaS Skövde.

Annett Ekman Persson, Hygiensjuksköterska Vårdhygien SkaS Skövde.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO8 Medicin 2

Innehållsansvar: David Svanström, (davsv3), Undersköterska

Granskad av: Michael Köster-Zerajic, (micko), Enhetschef

Godkänd av: Christoffer Larsson, (chrla26), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9715-1834850575-194

Version: 3.0

Giltig från: 2025-12-29

Giltig till: 2027-12-15